

rummer i alt Fald Mulighed for, som det ærede Medlem Hr. Mads Gram meget rigtigt bemærkede, at svække den Tillid, med hvilken man skal møde Embedet, den er egnet til at sinke Sagernes Behandling paa Kontorerne og den kan i alt Fald medføre Intersekollisioner mellem Embedsmanden og den private Forretningsmand, som Dommerfuldmægtigen er. Naar jeg før mindede om den tidligere Justitsministers Udtalelser ved dette Lovforslags Behandling i Landstinget, mener jeg, at der med Henblik paa de Erfaringer, man nu har gjort i Sønderjylland, og om hvilke det ærede Medlem Hr. Mads Gram udtalte sig, kunde være særlig Grund til at fremskynde den her paatænkte Foranstaltnings Ikrafttræden for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende. Jeg skal ikke her dvæle ved de yderst beklagelige Begivenheder, der fandt Sted i Fjor, de er i frisk Erindring; men der faldt under Finanslovbehandlingen fra forskellige sønderjydske Medlemmers Side i Fjor meget skarpe Ord med Hensyn til den Tilstand, der havde vist sig. Jeg skal tillade mig at anføre, hvad det ærede Medlem Hr. Christen Ernst Christensen udtalte ved den Lejlighed: „Det vil tage Aartier, inden fuld Tillid til dansk Retsvæsen er genoprettet hos den Befolkning, der har saa megen trist Erfaring paa dette Omraade, en Befolkning, der fra gammel Tid og efter gammel Sædvane staaer uhyre kritisk overfor alt, hvad der hedder Myndigheder, og alt, hvad der hedder Retsvæsen.“ Jeg tror nu nok, de Udtryk, som det ærede Medlem brugte, er lidt vel skarpt valgt; men der lød ogsaa fra andre Sider, fra det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck, fra mig og ogsaa fra andre, tilstrækkelig klare Udtalelser, der kun var et Spejlbillede af den aldeles enstemmige Opfattelse i de sønderjydske Landsdele med Hensyn til Bedømmelsen af dette Spørgsmaal. Der har ikke i de forskellige politiske eller nationale Retninger i Sønderjylland været forskellig Opfattelse af hele dette Spørgsmaal. Og den højtærede Justitsminister gav den Gang under Behandlingen her i Folketinget et bestemt Tilsagn om snarest muligt at komme bort fra den Ordning, der her var gennemført for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse, hvad den højtærede Justitsminister sagde under Finanslovbehandlingen her i Tinget i Fjor. Han sagde: „Jeg har det Indtryk, at Møllgaard-Affæren har gjort meget stor Skade i Sønderjylland,

men paa den anden Side maa man vogte sig for at overdrive Sagens Betydning.“

„Men, altsaa“, fortsatte den højtærede Justitsminister, „jeg tilsiger den sønderjydske Befolkning min absolutte Støtte til at komme bort fra den Ordning, som de nu har dernede.“ Og det er jo ogsaa rigtigt, at hvis dette Lovforslag, som nu ligger paa Tingets Bord, gennemføres i den Skikkelse, i hvilket det er forelagt her, saa vil man efter 10 Aars Forløb komme bort fra den der indførte Ordning. Men i det Lovforslag, den højtærede Justitsminister fremsatte i Landstinget i Fjor, havde han foreslaet en § 2, som var Udtryk for det Tilsagn, der var givet her i Folketinget, og ved hvilket han for sit Vedkommende søgte at indfri det Løfte, der blev givet her om at komme bort fra den Ordning, der var gennemført i de sønderjydske Landsdele. Det var nemlig der foreslaet, at allerede fra 1. April indeværende Aar skulde det forbydes Fuldmægtigene ved Underretterne i Haderslev, Aabenraa, Sønderborg og Tønder Amter at drive privat juridisk Virksomhed som Erhverv i det Omfang, Justitsministeren maatte bestemme. Det er overordentlig beklageligt, forekommer det mig, at denne Bestemmelse ganske er udgaaet af det Lovforslag, der nu ligger paa Tingets Bord, saaledes at man skal vente endnu 10 Aar ogsaa for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende med Gennemførelsen af denne for Retsvæsenet og dets Anseelse absolut nødvendige Foranstaltning. Naar man taler om, at man ikke vil kunne indføre en saadan Foranstaltning landsdelsvis, eller advarer mod Særlovgivning, saa skal jeg være den første til at anerkende, at man ikke for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende i og for sig bør skride til nogen Særlovgivning. Men her drejede det sig jo om en fuldkommen ny Institution, og man maa ikke glemme, at det meste af en Snes Aar havde Statsansættelse af Dommerfuldmægtige staaet paa Dagsordenen her i Danmark, derfor var det dobbelt beklageligt, at man skred til at indføre en Lovgivning som denne i de sønderjydske Landsdele, naar man paatænkte at afskaffe den i det øvrige Land. Vi kom til at staa overfor en fuldkommen ny Institution her, overfor en Sammenblanding af privat og offentlig Virksomhed, som vi aldrig havde kendt. Og man maa med Henblik paa de sønderjydske Forhold aldrig se bort fra, at disse Landsdele ikke alene før Genforeningen med Danmark, ikke alene i den preussiske